

بررسی فراوانی کیست هیداتید در بیماران بستری در بیمارستان‌های امام رضا (ع) ،
امام حسین (ع) و بیستون شهرستان کرمانشاه طی سال‌های ۹۷-۱۳۹۳
ناصر نظری^۱ - نادبا فخری

گروه انگل شناسی و قارچ شناسی - دانشکده پزشکی - دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه - کرمانشاه - ایران

چکیده:

زمینه: بیماری‌های انگلی مشترک انسان و دام طیف وسیعی از بیماری‌های زئونوز را شامل می‌شوند که از مهم‌ترین آنها می‌توان به کیست هیداتید، ترماتودهای کبدی و سارکوسیستیس را نام برد که از نظر بهداشتی و اقتصادی حائز اهمیت فراوان می‌باشند. کیست هیداتید یک بیماری شایع و مشترک انسان و دام است که در سراسر دنیا وجود داشته و در کشور ما به وفور یافت می‌شود. عامل این بیماری انگلی از دسته کرم‌های پهن نواری موسوم به اکی نوکوکوس گرانولوزوس (*E. granulosus*) می‌باشد که عمدتاً در روده سگ و ندرتاً در روده‌ی سایر گوشتخواران زیست می‌نماید و انسان در چرخه‌ی بیماری به عنوان میزبان واسط تصادفی ایفای نقش می‌نماید.

هدف: بیماری کیست هیداتید در صورت عدم تشخیص یا معالجه به موقع، خطرات و زیان‌های سنگینی را در پی دارد و درصد قابل توجهی از تخت‌های بیمارستانی در بخش‌های جراحی و عفونی را به خود اختصاص داده است و سالیانه هزینه‌های زیادی را به سیستم بهداشتی - درمانی تحمیل می‌کند لذا بررسی فراوانی این بیماری جهت پیشگیری و کنترل در جامعه احساسی می‌شود و هدف شناخت دقیق اپیدمیولوژی این بیماری است تا مسئولین را در اتخاذ ساز و کارهای مناسب کنترل و پیشگیری و برنامه‌ریزی یاری رساند. لذا در این مطالعه به بررسی فراوانی کیست هیداتید در بیماران بستری در بیمارستان‌های امام رضا (ع) ، امام حسین (ع) و بیستون شهرستان کرمانشاه طی سال‌های ۹۷-۱۳۹۳ پردازیم.

روش اجرا: مطالعه توصیفی گذشته نگر است. با بررسی پرونده بیماران مبتلا به کیست هیداتید بستری و دسترسی به بایگانی اطلاعات بیمارانی که در طی سال‌های ۹۷-۱۳۹۳ در بیمارستان‌های بیستون، امام رضا (ع) و امام حسین (ع) تحت عمل جراحی یا درمان دارویی بودند مورد بررسی قرار گرفت. برای این منظور پرسشنامه‌ای تهیه گردید که شامل متغیرهای سن، جنس، سطح سواد، محل سکونت و ... از پرونده بیماران جمع آوری گردید. اطلاعات توسط نرم افزار SPSS نسخه ۲۲ مورد تجزیه و تحلیل نهایی قرار گرفت.

یافته‌ها: در این پژوهش ۳۵۰ بیمار مبتلا به کیست هیداتید در طی سال‌های ۱۳۹۳ الی ۱۳۹۷ تحت عمل جراحی و درمان دارویی قرار گرفتند. نسبت ابتلا در زنان در مقایسه با مردان بیشتر

و ۵۹/۱٪ افراد ساکن مناطق روستایی بودند. بیشترین افراد در گروه سنی ۵۰-۴۰ سال (۲۸٪ مرد و ۳۰٪ زن) و بیشترین شغل بیماران ۴۲/۸٪ خانه‌دار، ۲۲/۸٪ دامدار، ۸/۵٪ کشاورز و ساکن مناطق روستای بودند. و بیشترین میزان آلودگی اعضا ۲۴۱ مورد (۶۸/۸٪) در کبد، ۵۵ مورد (۱۵/۷٪) در ریه است.

بحث و نتیجه‌گیری: شایع‌ترین اندام مبتلا را کبد و گروه سنی ۵۰-۴۰ سال و مناطق روستایی را در معرض ابتلای بیشتر هیداتیدوز نشان داد. با توجه به مزمن بودن سیر بیماری و تشخیص دیر هنگام در زمان مراجعه توصیه می‌شود، غربالگری‌هایی در مناطق اندمیک و افراد پر خطر انجام شده تا در مراحل اولیه بیماری تشخیص داده شود.

کلید واژه: کیست هیداتید، اکینو کوکوس گرانولوزوس، ایلام،